

Böskolan
Lilla danska vägen 1
412 74 Göteborg

2009-09-29
1 (5)
Dnr: 2008:431

Kvalitetsgranskning av den fristående skolan Böskolan i Göteborg

Inledning

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar ska bidra till förbättrad måluppfyllelse genom att tydliggöra behov av utveckling inom prioriterade områden, så att skolor, övriga verksamheter och huvudmän ges förutsättningar för att genomföra förbättringar. Huvudsyftet är att granska hur lärare, rektorer och huvudmän tar sitt ansvar för undervisningens kvalitet, med fokus på elevernas kunskapsresultat.

Tidigare studier visar att elever med funktionsnedsättning kan ha svårare att nå målen än andra elever. När skolproblem uppstår läggs ofta problemen på individen snarare än på skolmiljön, trots att detta strider mot skolans lagstadgade skyldighet. Vidare visar Skolinspektionens erfarenheter att det ofta finns brister i huvudmännens och skolornas arbete med att anpassa undervisningen utifrån dessa elevers förutsättningar och behov.

Skolinspektionen har därför valt att genomföra en kvalitetsgranskning med inriktning mot kommunens och skolornas insatser för att elever med funktionsnedsättning ska få en likvärdig utbildning med god kvalitet. Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/kvalitetsgranskning).

Det övergripande syftet med granskningen är att bidra till förbättring och ökad måluppfyllelse genom att undersöka hur väl verksamheten fungerar i förhållande till de nationella målen, uppmärksamma huvudmän och skolor på områden i behov av insatser, sprida granskningens resultat och ligga till grund för förslag om eventuella åtgärder.

Skolinspektionen har avgränsat kvalitetsgranskningen till att gälla förhållandena kring synnedsättning, hörselnedsättning och rörelsehinder. Vidare har Skolinspektionen gjort följande avgränsningar av de kategorier som avses. Synnedsättning avser elever som är beroende av förstoringshjälpmedel (utöver glasögon), ljudstöd, syntetiskt tal eller punktskrift. Hörselnedsättning avser elever som är beroende av tekniska hörselhjälpmedel. Rörelsehinder avser elever som är rullstolsburna.

Granskningen har omfattat nio kommuner och totalt 24 grundskolor, varav fem fristående skolor. Urval av skolor grundar sig på i vilka skolor elever med synnedsättning, hörselnedsättning och rörelsehinder finns.

Resultatet av kvalitetsgranskningen redovisas dels i en sammanfattande rapport, dels i rapporter/beslut med bedömningar för varje granskad huvudman där Skolinspektionen tar ställning till om huvudmannen uppfyller skolförfattningarnas krav och med vilken kvalitet undervisningen bedrivs. I de fall behov av åtgärder framkommit, ansvarar huvudmannen för att åtgärder vidtas som syftar till förbättring.

Frågor om skolsituationen för elever med funktionsnedsättning har ställts till ansvarig huvudman och till ansvariga på skolnivå samt till elever och vårdnadshavare.

Skolinspektionen har granskat delar av verksamheten i och besökt Böskolan den 8 januari 2009. Underlaget för Skolinspektionens bedömningar av huvudmannens ansvarstagande är dels dokument från huvudmannen och skolan, dels den information som inspektörerna samlat in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. I Böskolan genomfördes intervjuer med representanter för huvudmannen, skolledningen, lärare, elever och föräldrar. Företrädare för huvudmannen och skolan har beretts möjlighet att sakgranska vad som framkommit vid granskningen.

Fråge-/granskningsområden

Kvalitetsgranskningen har inriktats på nio framgångsfaktorer som Skolinspektionen bedömer vara betydelsefulla för likvärdig utbildning för elever med funktionsnedsättning.

Huvudmannens och skolans övergripande strategier och riktlinjer

Huvudmannen och skolan har en tydlig policy för att möta elever med funktionsnedsättning och där alla elever ges förutsättningar för en likvärdig utbildning. Skolorna anpassas efter elevers individuella behov.

Huvudmannens och skolans framförhållning

Huvudmannen och skolan har en god framförhållning i sin planering vid mottagande av nya elever med funktionsnedsättning.

Huvudmannens och skolans stöd till verksamheter/personal

Huvudmannen och skolan har en väl fungerande elevhälsa med kompetens inom olika funktionsnedsättningar. Det finns en god samverkan mellan andra externa aktörer exempelvis landstinget och Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Huvudmannens resursfördelningssystem

Huvudmannens resursfördelningssystem fungerar flexibelt och tar hänsyn till elever med funktionsnedsättning.

Personalens bemötande samt arbetet med normer och värden

Personalen tillrättalägger miljön och tar hänsyn till elevers behov, önskemål och synpunkter samt arbetar för att inkludera samtliga elever. Skolan kan erbjuda eleverna en

trygg miljö som är inriktad mot lärande och att det bedrivs ett fungerande arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminerande behandling mellan elever och mellan vuxna och elever.

Personalens kompetens inom området

Den personal som undervisar elever med funktionsnedsättning har pedagogisk utbildning för de ämnen de undervisar i och har kunskaper om funktionsnedsättningens påverkan på inlärning.

Anpassningar i lärandemiljön grundade på individens behov

Skolans lärandemiljö är anpassad utifrån elevernas behov och att personalen erbjuder flexibla arbetssätt och arbetsformer anpassade efter alla elevers individuella behov.

Elevers deltagande i klassen/skolan

Personalen har god framförhållning i sin planering av verksamheten och tar hänsyn till alla elevers förutsättningar att kunna delta i alla aktiviteter.

Elevers delaktighet vid utformning av anpassningar

Elever med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka val av tekniska hjälpmedel, anpassade läromedel samt anpassningar i lokaler.

Beskrivning av skolan

Skolverket godkände Böskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut den 17 mars 1993 och årskurserna 7–9 den 17 maj 1995. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. I ett av Skolverket meddelat underrättelsebeslut har huvudmannen även godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan (dnr 99:425).

Huvudman för skolan är Böskolans Friskola Ekonomiska förening.

Skolan har 330 elever. Det finns elever med rörelsenedsättning och elever med hörselnedsättning på skolan.

Skolinspektionens iakttagelser

Skolans övergripande strategier och riktlinjer

Böskolan är öppen för alla barn som har rätt till utbildning inom grundskolan. Skolan har en inkluderande syn på eleverna och anpassar verksamheten efter elevernas behov.

Skolans framförhållning

I den mån skolan känner till elevernas behov så försöker skolan att anpassa verksamheten och lokalerna efter dessa. I samband med att ett barn erbjuds plats får föräldrarna fylla i en blankett där bland annat särskilda behov ska anges. Inför skolstarten träffas vårdnadshavare, lärare, specialpedagog och eventuella externa specialister för att pla-

nera inför elevens skolstart. De intervjuade föräldrarna är nöjda med skolans framförhållning.

Skolans stöd till verksamheter/personal

Vid skolan finns ett team med två specialpedagoger och en skolsköterska. Dessa har en konsultativ och vägledande roll när det gäller elevernas skolgång. Personalen har möjlighet till kompetensutveckling för att kunna möta elevernas behov. Skolans personal deltar också i nätverk och i andra sammanhang som ger information om elevernas förutsättningar för inlärninng.

Resursfördelningssystem

De intervjuade uppger att det finns resurser för att anpassa verksamheten efter elevernas behov.

Personalens bemötande

Personalen beskriver ett aktivt värdegrundsarbete för skolan som helhet. Bemötandet skiljer sig inte åt mellan elever med funktionsnedsättning och andra elever. Intervjuade föräldrar och elever uttrycker att bemötandet är gott.

Personalens kompetens inom området

Den undervisande personalen har pedagogisk högskoleutbildning och utbildning i de ämnen de undervisar i. Specialpedagogerna har specialpedagogutbildning. Personalen har tillgång till kompetensutveckling och olika nätverk för att kunna möta elevernas behov. Skolans specialpedagoger har en konsultativ och vägledande roll för övriga lärare.

Anpassningar i lärandemiljön grundade på individens behov

Huvuddelen av skolans yttre och inre miljö är anpassad efter elevernas behov. Vissa arbeten pågår dessutom under tiden för kvalitetsgranskningen. Huvudmannen menar att det i vissa fall varit svårt att få gehör för förändringsbehov hos fastighetsägaren (Göteborgs kommun). Det gäller ändringar som behövs för att elever med nedsatt rörelseförmåga ska ha tillgång till lokalerna.

Elevens deltagande i klassen/skolan

Eleverna deltar generellt i alla klassens aktiviteter. För att möjliggöra för elever med nedsatt rörelseförmåga att delta i undervisningen i vissa ämnen läggs schemat för den/de aktuella klassen/klasserna först.

Vid Böskolan upprättas inte alltid åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd, även om behovet utreds. Skolan bör därför i högre utsträckning upprätta åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd.

Elevers delaktighet vid utformning av anpassningar

Utöver generella inslag såsom utvecklingssamtal, individuella utvecklingsplaner och i viss mån åtgärdsprogram, så deltar eleverna i olika typer av planeringsmöten för att utforma anpassningarna.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att Böskolan arbetar aktivt för att ge elever med funktionsnedsättning en god utbildning. Skolan arbetar med ett inkluderande synsätt och anpassar verksamheten efter elevernas behov. Skolan erbjuder kompetensutveckling för personalen efter de behov som uppkommer i olika sammanhang.

Skolan utvärderar till viss del de åtgärder som satts in för elever med funktionsnedsättning. Som tidigare nämnts upprättas dock inte alltid åtgärdsprogram för eleverna och därmed saknas i denna del underlag för utvärdering. De utvärderingar som görs är inte heller systematiska och täcker inte in hela elevens skolsituation. Skolan behöver således utveckla sitt kvalitetsarbete så att det omfattar uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna för elever i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att följande områden kräver åtgärder:

- Skolan måste upprätta åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd.
- Skolan måste utveckla sitt kvalitetsarbete så att det omfattar uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna för elever i behov av särskilt stöd.

Uppföljning

Skolinspektionen följer upp dessa åtgärder inom sex månader från beslutsdatum. **Senast inom sex månader från dagen för beslutet, det vill säga senast den 29 mars 2010 ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen, avdelningen i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits.**

På Skolinspektionens vägnar

Anette Nybom
Avdelningschef

Bo Jersenius
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Eva Wallentin, Kjell Ahlgren, Veronica Bonivart Säfström och Jonas Hedström deltagit.